

Zaandam 6 april 2019

Geachte mevrouw Bromet, heer Mooij,

Door middel van deze brief willen wij graag ingaan op uw uitnodiging om een brief aan u te richten, waarin we op de volgende punten een antwoord dan wel duiding geven:

- a. *Wat is uw duiding van de verkiezingsuitslag?*
- b. *Welke thema's/issues zijn voor u de belangrijkste voor de komende 4 jaar?*
- c. *Welke mogelijke coalities ziet u?*
- d. *Bent u bereid om deel te nemen aan het nieuwe college?*
- e. *Wat zijn de voorkeuren van partijen voor de samenstelling van het college en waarom?*

- a. *Wat is uw duiding van de verkiezingsuitslag?*

Op 20 maart jongstleden hebben wij kunnen constateren dat de Noord-Hollandse kiezer een signaal heeft willen afgeven dat - gezien de omvang van de twee grote winnaars - zich lastig eenduidig laat uitleggen.

Eenzijds omdat Groen Links (GL) voornamelijk in grote steden als Amsterdam en Haarlem heeft gewonnen, terwijl het Forum voor Democratie (FvD) vooral in de kleinere gemeenten in de provincie kiezers aan zich kon binden. Deze geografische spreiding van kiezers lijkt waarschijnlijk demografische en sociaal-maatschappelijke oorzaken te hebben doch dat is moeilijk met enige zekerheid te zeggen.

Anderzijds constateren wij dat de partijen die het meest ingezet hebben op het klimaat als grote winnaars uit de verkiezingen zijn gekomen. Het opmerkelijke daarbij is uiteraard dat GL zich expliciet geprofileerd heeft als vóórstander van de energietransitie, klimaatverbetering en circulariteit, terwijl FvD zich expliciet heeft geprofileerd als tégenstander daarvan en als klimaatsceptisch.

In onze optiek betekent dit dat er bij de kiezers die hun stem op FvD hebben uitgebracht vooral een grote mate van irritatie en onzekerheid leeft voor wat de energietransitie voor hen betekent. Wij adviseren u dan ook nadrukkelijk om hiermee in het informatieproces rekening te houden.

Ondanks de winst van deze twee partijen wist de VVD overigens nog altijd 9 zetels te behalen, evenveel als GL en FvD. Het gegeven dat de VVD die 9 zetels heeft weten te behouden is, volgens ons, een signaal dat er een aanzienlijke groep kiezers is die continuering van het beleid van de afgelopen periode en coalitie wil voortzetten.

Ook constateren wij dat het politieke speelveld verder gefragmenteerd is. Veel partijen, veel van elkaar verschillende standpunten en veel versnippering. Dienaangaande adviseren we u

om hier rekening mee te houden en, aan de ene kant, te zoeken naar een echt robuuste coalitie maar, aan de andere kant, voldoende ruimte in te bouwen om andere partijen een uitnodigende hand te reiken.

- b. Welke thema's/issues zijn voor u de belangrijkste voor de komende 4 jaar?

De grote uitdagingen die de politieke agenda de komende vier jaar domineren zijn ons inziens:

1. Woningbouw/-behoefte

Wij constateren dat voor wat betreft het type huisvesting de vraag naar betaalbare woningen groter is dan het aanbod (van harde plancapaciteit) in de provincie. Het gaat dan niet alleen over sociale woningbouw maar ook over woningbouw voor startende kopers en doorstromers. Daarnaast zien wij voor wat betreft de locatie ook meer en meer de behoefte aan woningen in kleinere kernen en steden in de provincie, niet alleen om tenminste te voorzien in de autonome vraag, maar ook voortkomende uit economische ontwikkelingen rondom bijvoorbeeld de Greenports Aalsmeer en Noord-Holland Noord, maar ook (de vestiging van) datacenters. Aan deze behoefte en vraag dient, volgens de VVD, tegemoet gekomen te worden met voldoende vrijheid voor bouwen.

2. Mobiliteit

Een blik op de kaart van Noord-Holland laat zien dat de Rijksinfrastructuur in onze provincie primair noord-zuid aangelegd is. In de oost-westrichting wordt de Rijksinfrastructuur ondersteund door een lichter netwerk van provinciale wegen. Dit zorgt in diverse regio's voor problemen met de leefbaarheid en doorstroming; beide zijn van invloed op een robuust en duurzaam woon- en vestigingsklimaat, zeker in het licht van de omvangrijke woningbouwopgave waarmee Noord-Holland zich geconfronteerd ziet en de toekomst waarin het gebruik van elektrische auto's op niet al te lange termijn een vlucht zal nemen en het gebruik van auto's op fossiele brandstof zal vervangen. Daarnaast is er een toenemende behoefte aan een solide netwerk van snelfietswegen als alternatief voor de auto op de korte afstand.

3. Energietransitie

De VVD is bereid om haar verantwoordelijkheid te nemen om de energietransitie vorm te geven. Daarbij heeft de VVD grote reserves waar het windturbines op land en transformatie van landbouwgrond voor zonneweides betreft. Desalniettemin realiseren wij ons wel dat er een grote opgave ligt om de klimaatdoelstellingen van het akkoord van Parijs, waar ook Nederland zich aan gecommitteerd heeft, te halen. In dat kader wil de VVD zich ook en voor een aanzienlijk deel richten op het geven van ruimte aan innovatie en nieuwe ontwikkelingen op het gebied van energie-oplossingen. Wel adviseren wij u met concrete maatregelen te wachten totdat er meer duidelijkheid is vanuit het Rijk met betrekking tot de grootte van de opgave voor Noord-Holland en benadrukken wij nogmaals ons advies zoals gegeven bij punt a. Dit laat onverlet dat wij als provincie natuurlijk wel een aantal "no-regret-" of "meekoppelmaatregelen" kunnen nemen zolang als die realistisch, betaalbaar en realiseerbaar zijn.

4. Klimaatadaptatie

Het weer is aan het veranderen en wordt extremer. Wij zullen als provincie maatregelen moeten nemen om ons beter voor te bereiden op die extreme omstandigheden en zullen

gemeenten moeten helpen om eenzelfde slag te maken. Wij dienen ons te realiseren dat dit impact zal hebben op de leefomgeving en de infrastructuur maar moeten ervoor zorgen dat die maatregelen voldoende maatschappelijke draagkracht hebben en houden.

5. Bodemdaling

Een aanzienlijk deel van onze provinciale bodem daalt en dat met name in het veenweidegebied. Zoals bekend heeft dat negatieve gevolgen en er is geen eenduidige simpele oplossing voor. Veel onderzoek is nog nodig om de juiste en meest effectieve maatregelen te ontwikkelen en te (kunnen) nemen. Haastige spoed is daarbij niet goed en wij adviseren u om het proces dat nu is ingezet onder leiding van de heer Cees Veerman ruimte te geven en de resultaten daarvan af te wachten.

Natuurlijk zijn er veel meer uitdagingen voor onze provincie naast datgene wat wij hierboven hebben benoemd. Korthedshalve verwijzen wij u daarvoor naar het verkiezingsprogramma van de VVD, waarin e.e.a. staat beschreven.

c. Welke mogelijke coalities ziet u?

Mede gezien de spreiding en versnippering van de kiezers over het hele politieke spectrum, is het, volgens ons, verstandig te zoeken naar een coalitie die niet uitsluitend de ene of de andere politieke kant vertegenwoordigt. Een coalitie waarvan politieke partijen van beide kanten onderdeel zijn, zorgt ervoor dat de meeste kiezers zich vertegenwoordigd zullen voelen. Gegeven de mislukking van de eerste informatieronde waarbij, ondanks bereidwilligheid van de VVD, FvD zichzelf buiten spel heeft gezet, gaat onze eerste voorkeur nu uit naar een brede coalitie, bestaande uit in ieder geval GroenLinks, VVD en CDA met daarnaast D66 en PvdA, verankerd in een stevig coalitieakkoord. Wij realiseren ons dat GroenLinks in de afgelopen vier jaar telkenmale gepleit heeft voor een andere politieke benadering richting de Provinciale Staten. Dat zou er voor kunnen pleiten om te werken met een kleinere maar desalniettemin robuuste meerderheid en een meer open geformuleerd coalitieakkoord of wellicht zelfs een politiek akkoord. De VVD zou een dergelijke benadering serieus willen onderzoeken, waarbij wij willen aantekenen dat wij in de samenstelling van een dergelijke college wel, qua politieke kleuring, een evenwichtige vertegenwoordiging willen zien en uitgebalanceerde verhoudingen en basisafspraken.

d. Bent u bereid om deel te nemen aan het nieuwe college?

Het antwoord daarop is: ja, zeker met in achtneming van de onder c. genoemde opmerkingen.

e. Wat zijn uw voorkeuren van partijen voor de samenstelling van het college en waarom?

Wij sluiten geen partijen uit en zijn van mening dat wij met alle partijen kunnen samenwerking, mits deze een solide en constructieve basis en houding hebben. Daarnaast moet in een samenwerking voldoende VVD-signatuur te herkennen zijn. Voor het overige herhalen wij dat wij in de samenstelling van een college wel, qua politieke kleuring, een evenwichtige vertegenwoordiging willen zien en uitgebalanceerde verhoudingen en basisafspraken. Voor het overige verwijzen wij naar hetgeen op punt c is genoemd.

Wij zijn van harte bereid om een nadere (mondelijke) toelichting te geven op deze brief en zien uw uitnodiging hiervoor graag tegemoet.

Tenslotte willen wij nog opmerken dat vertrouwen, goede wil en oog voor elkaars standpunt voor de VVD voorwaarden zijn voor iedere samenwerking. In de gesprekken die wij tot op heden met GroenLinks hebben gevoerd, is daar blijk van gegeven en dat sterkt ons in het geloof dat wij ondanks de tegenstellingen in onze beide verkiezingsprogramma's kunnen werken aan een mooi en beter Noord-Holland waar alle Noord-Hollanders zich in herkennen en thuis voelen.

Namens de fractie van de VVD in Provinciale Staten van Noord-Holland,

Cees Loggen

Erik van der Maas